

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

21 päivänä joulukuuta 2023 *

Ennakkoratkaisupyyntö – Oikeudellinen yhteistyö rikosasioissa –
Eurooppalainen pidätysmääräys – Puitepäätös 2002/584/YOS – 1 artiklan 3 kohta –
15 artiklan 2 kohta – Jäsenvaltioiden välinen luovuttamismenettely – Kieltäytymisperusteet –
Euroopan unionin perusoikeuskirja – 7 artikla – Yksityis- ja perhe-elämän kunnioittaminen –
24 artiklan 2 ja 3 kohta – Lapsen edun huomioon ottaminen – Jokaisen lapsen oikeus ylläpitää
henkilökohtaisia suhteita ja suoria yhteyksiä kumpaankin vanhempaansa säännöllisesti – Äiti,
jolla on hänen kanssaan asuvia pieniä lapsia

Asiassa C-261/22,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Corte suprema di cassazione (ylin tuomioistuin, Italia) on esittänyt 19.4.2022 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 19.4.2022, saadakseen ennakkoratkaisun rikosoikeudellisessa menettelyssä, jossa vastaajana on

GN,

jossa asian käsittelyyn osallistuu

Procuratore generale presso la Corte d'appello di Bologna,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti K. Lenaerts, varapresidentti L. Bay Larsen, jaostojen puheenjohtajat K. Jürimäe (esittelevä tuomari), C. Lycourgos, E. Regan, F. Biltgen ja N. Piçarra sekä tuomarit P. G. Xuereb, L. S. Rossi, I. Jarukaitis, A. Kumin, N. Jääskinen, N. Wahl, I. Ziemele ja J. Passer,

julkisasiamies: T. Ćapeta,

kirjaaja: hallintovirkkamies C. Di Bella,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 28.3.2023 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– GN, edustajanaan R. Ghini, avvocato,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

- Procuratore generale presso la Corte d'appello di Bologna, edustajanaan A. Scandellari, sostituto procuratore della Repubblica,
- Italian hallitus, asiamiehenään G. Palmieri, avustajanaan S. Faraci, avvocato dello Stato,
- Unkarin hallitus, asiamiehinään M. Z. Fehér ja K. Szíjjártó,
- Alankomaiden hallitus, asiamiehinään M. K. Bulterman, J. M. Hoogveld ja P. P. Huurnink,
- Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään K. Pleśniak ja A. Ștefănuț,
- Euroopan komissio, asiamiehinään S. Grünheid ja A. Spina,

kuultuaan julkisasiamiehen 13.7.2023 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,
on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee yhtäältä eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS (EYVL 2002, L 190, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 26.2.2009 tehdyllä neuvoston puitepäätöksellä 2009/299/YOS (EUVL 2009, L 81, s. 24) (jäljempänä puitepäätös 2002/584), 1 artiklan 2 ja 3 kohdan sekä 3 ja 4 artiklan tulkintaa ja toisaalta näiden säännösten pätevyyttä Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 7 ja 24 artiklan kannalta.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty täytäntöönpanossa Italiassa Belgian oikeusviranomaisten GN:stä antamaa eurooppalaista pidätysmääräystä vapausrangaistuksen täytäntöönpanemiseksi Belgiassa.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Kansainvälinen oikeus

- 3 Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokous hyväksyi 20.11.1989 yleissopimuksen lapsen oikeuksista (Yhdistyneiden kansakuntien sopimuskokoelma, nide 1577, s. 3).
- 4 Kyseisen yleissopimuksen 3 artiklan 1 kappaleessa määrätään seuraavaa:

”Kaikissa julkisen tai yksityisen sosiaalihuollon, tuomioistuinten, hallintoviranomaisten tai lainsäädäntöelimien toimissa, jotka koskevat lapsia, on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu.”

Unionin oikeus

- 5 Puitepäätöksen 2002/584 johdanto-osan kuudennessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Tässä puitepäätöksessä säädetty eurooppalainen pidätysmääräys on vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen, jota Eurooppa-neuvosto on luonnehtinut unionin oikeudellisen yhteistyön kulmakiveksi, ensimmäinen konkreettinen sovellus rikoslainsäädännön alalla.”

6 Puitepäätöksen 1 artiklassa, jonka otsikko on ”Eurooppalaisen pidätysmääräyksen määritelmä ja velvollisuus panna se täytäntöön”, säädetään seuraavaa:

”1. Eurooppalaisella pidätysmääräyksellä tarkoitetaan oikeudellista päätöstä, jonka jäsenvaltio on antanut etsityn henkilön kiinni ottamiseksi ja luovuttamiseksi toisen jäsenvaltion toimesta syytetoimenpiteitä tai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanemista varten.

2. Jäsenvaltiot panevat eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöön vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen perusteella ja tämän puitepäätöksen määräysten mukaisesti.

3. Tämä puitepäätös ei vaikuta velvoitteeseen kunnioittaa [SEU] 6 artiklassa taattuja perusoikeuksia ja keskeisiä oikeusperiaatteita.”

7 Puitepäätöksen 3 artiklassa luetellaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen ehdottomat kieltäytymisperusteet ja 4 ja 4 a artiklassa sen harkinnanvaraiset kieltäytymisperusteet.

8 Kyseisen puitepäätöksen 7 artiklan, jonka otsikko on ”Keskusviranomaiseen turvautuminen”, 1 kohdassa säädetään, että jokainen jäsenvaltio voi nimetä keskusviranomaisen tai oikeusjärjestyksensä niin vaatiessa useita keskusviranomaisia avustamaan toimivaltaisia oikeusviranomaisia.

9 Puitepäätöksen 2002/584 15 artiklassa, jonka otsikko on ”Luovuttamispäätös”, säädetään seuraavaa:

”1. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen tekee päätöksen henkilön luovuttamisesta tässä puitepäätöksessä määritetyissä määräajoissa ja siinä määritetyin edellytyksin.

2. Jos täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen katsoo, että pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion toimittamat tiedot eivät riitä, jotta se voisi tehdä päätöksen luovuttamisesta, se pyytää toimittamaan kiireellisesti erityisesti 3–5 ja 8 artiklan osalta tarvittavat lisätiedot ja voi asettaa tietojen saamiselle määräajan ottaen huomioon tarpeen noudattaa 17 artiklassa vahvistettua määräaika.

3. Pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen voi milloin tahansa toimittaa kaikki käyttökelpoiset lisätiedot täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle.”

10 Puitepäätöksen 17 artiklassa säädetään niistä määräajoista ja menettelyistä, joita noudattaen eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa koskeva päätös on tehtävä.

11 Puitepäätöksen 23 artiklassa, jonka otsikko on ”Määräaika henkilön luovuttamiselle”, säädetään seuraavaa:

”1. Etsitty henkilö luovutetaan mahdollisimman pian asianomaisten viranomaisten sopimana ajankohtana.

2. Hänet luovutetaan kymmenen päivän kuluessa lopullisesta päätöksestä panna täytäntöön eurooppalainen pidätysmääräys.

– –

4. Poikkeuksellisesti luovuttamista voidaan tilapäisesti lykätä vakavista humanitaarisista syistä, esimerkiksi jos on olemassa perusteltu syy uskoa, että luovuttaminen selvästi vaarantaisi etsityn henkilön hengen tai terveyden. Eurooppalainen pidätysmääräys on pantava täytäntöön heti, kun tällaisten syiden olemassaolo on lakannut. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomaisen ilmoittaa tästä välittömästi pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle ja sopii uudesta luovuttamisajankohdasta. Luovuttaminen tapahtuu tällöin kymmenen päivän kuluessa näin sovitusta uudesta määräpäivästä.

– –”

Italian oikeus

- 12 Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS täytäntöönpanosäännöksistä 22.4.2005 annetun lain nro 69 (legge n. 69 – Disposizioni per conformare il diritto interno alla decisione quadro 2002/584/GAI del Consiglio, del 13 giugno 2002, relativa al mandato d’arresto europeo e alle procedure di consegna tra Stati membri; GURI nro 98, 29.4.2005, s. 6; jäljempänä laki nro 69/2005), sellaisena kuin se perustuu 2.2.2021 annettuun asetukseen nro 10 (decreto legislativo n. 10; GURI nro 30, 5.2.2021; jäljempänä vuoden 2021 asetus nro 10) ja sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasian tosiseikkoihin, 2 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpano ei missään tilanteessa voi johtaa siihen, että valtion ylimpiä perustuslaillisia periaatteita tai perustuslaissa tunnustettuja yksilön luovuttamattomia oikeuksia, [SEU] 6 artiklassa vahvistettuja perusoikeuksia ja keskeisiä oikeusperiaatteita tai Roomassa 4.11.1940 allekirjoitetussa ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyssä yleissopimuksessa [(jäljempänä Euroopan ihmisoikeussopimus)] – – taattuja perusoikeuksia loukataan.”

- 13 Kyseisen lain 18 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Corte d’appello kieltäytyy luovuttamisesta seuraavissa tilanteissa:

- a) jos eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä tarkoitettu rikoksesta on Italian lain mukaan annettu yleinen armahdus, kun Italian valtio on asiassa toimivaltainen
 - b) jos ilmenee, että etsitylle henkilölle on annettu samasta teosta Italiassa lopullinen rikostuomio tai ratkaisu, jonka mukaan menettely päätetään ja johon ei voi enää hakea muutosta, taikka jos jossain toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa on annettu lainvoimainen tuomio, sillä edellytyksellä, että jos on annettu tuomio, rangaistus on jo pantu täytäntöön tai sen täytäntöönpano on kesken taikka rangaistusta ei voida enää panna täytäntöön tuomion antaneen valtion lakien nojalla
 - c) jos henkilö, josta eurooppalainen pidätysmääräys on annettu, oli rikoksen tekoajankohtana alle 14-vuotias”.
- 14 Vuoden 2021 asetuksen nro 10 voimaantuloa aikaisemmassa lain nro 69/2005 18 §:ssä säädettiin seuraavaa:

”Corte d’appello kieltäytyy luovuttamisesta,

--

p) jos henkilö, jonka luovuttamista pyydetään, on raskaana oleva nainen tai hänen kanssaan asuvien alle kolmevuotiaiden lasten äiti, paitsi jos menettelyn kuluessa annetun eurooppalaisen pidätysmääräyksen tapauksessa pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen toteuttaman rajoittavan toimenpiteen taustalla olevat suojeluvaatimukset ovat poikkeuksellisen tärkeitä

--”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 15 Belgian oikeusviranomaiset antoivat 26.6.2020 GN:stä eurooppalaisen pidätysmääräyksen sellaisen viiden vuoden vankeusrangaistuksen täytäntöönpanoa varten, johon *contumace par le rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, afdeling Antwerpen* (Antwerpenin alioikeus, Antwerpenin osasto, Belgia) oli tuominnut GN:n poissa olevana Belgiassa 18.9.2016–5.7.2017 tapahtuneesta ihmiskaupasta ja laittoman maahantulon järjestämisestä.
- 16 GN otettiin kiinni Bolognassa (Italia) 2.9.2021. Tällöin hänen mukanaan oli hänen Ferrarassa (Italia) 10.11.2018 syntynyt poikansa, jonka kanssa hän asui. Hän odotti lisäksi toista lastaan, joka syntyi 10.5.2022.
- 17 Kun GN:ää kuulusteltiin 3.9.2021, hän ei antanut suostumustaan siihen, että hänet luovutetaan Belgian oikeusviranomaisille. *Corte d’appello di Bologna* (Bolognan ylioikeus, Italia) pyysi 17.9.2021 pidetyn istunnon johdosta täytäntöönpanosta vastaavana oikeusviranomaisena Belgian oikeusviranomaisia toimittamaan tietoja ensinnäkin siitä, miten alaikäisten lasten kanssa asuville äideille määrätyt rangaistukset pannaan täytäntöön Belgiassa, toiseksi siitä, minkälaisia vankeusjärjestelyjä GN:ään sovellettaisiin, jos hänet luovutetaan, kolmanneksi siitä, mihin toimenpiteisiin GN:n alaikäisen lapsen osalta ryhdyttäisiin, ja neljänneksi siitä, onko se menettely mahdollista aloittaa uudelleen, jonka päätteeksi GN:lle määrättiin rangaistus poissa olevana.
- 18 Antwerpenin (Belgia) syyttäviviranomainen ilmoitti *Corte d’appello di Bolognalle* 5.10.2021 päivätyllä asiakirjalla, että esitettyihin kysymyksiin vastaaminen kuuluu liittovaltion oikeusministeriön (Belgia) toimivaltaan.
- 19 *Corte d’appello di Bologna* kieltäytyi 15.10.2021 annetulla ratkaisulla luovuttamasta GN:ää Belgian oikeusviranomaisille ja määräsi hänet vapautettavaksi välittömästi. Kyseinen tuomioistuin näet katsoi, että koska Belgian oikeusviranomaiset eivät olleet vastanneet sen kysymyksiin, ei ollut olemassa mitään varmuutta siitä, että pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeusviranomaisen oikeusjärjestyksessä on vankeusjärjestelmä, joka on verrattavissa täytäntöönpanojäsenvaltion vankeusjärjestelmään, jossa suojataan äidin oikeutta säilyttää edelleen suhteensa lapsiinsa ja huolehtia heistä ja jossa varmistetaan lapsille tarvittava äitiyttä ja perhe-elämää koskeva tuki, joka taataan sekä Italian perustuslaissa että lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 3 artiklassa ja perusoikeuskirjan 24 artiklassa.
- 20 *Corte suprema di cassazione* (ylin yleinen tuomioistuin, Italia), joka on ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin, on saanut käsiteltäväkseen *Procuratore generale presso la Corte d’appello di Bologna* (Bolognan ylioikeudessa toimiva yleinen syyttäjä) ja GN:n kyseisestä ratkaisusta tekemän valituksen.

- 21 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että lain nro 69/2005 säännös, jossa säädettiin nimenomaisesti eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanon kieltäytymisperusteena tilanteesta, jossa pidätysmääräyksen kohteena oleva henkilö on raskaana oleva nainen tai sellaisten alle kolmevuotiaiden lasten äiti, jotka asuvat hänen kanssaan, on kumottu vuoden 2021 asetuksella nro 10 Italian lainsäädännön saattamiseksi yhdenmukaiseksi puitepäätöksen 2002/584 kanssa, jossa tätä tilannetta ei mainita yhtenä eurooppalaisen pidätysmääräyksen ehdottomista tai harkinnanvaraisista kieltäytymisperusteista.
- 22 Kyseinen tuomioistuin katsoo kuitenkin, että jos pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeusjärjestyksessä ei säädetä toimenpiteistä, joilla suojellaan lasten oikeutta siihen, ettei heiltä evätä äitiään, ja jotka voidaan rinnastaa Italian oikeudessa säädettyihin toimenpiteisiin, äidin luovuttaminen johtaisi Italian perustuslaissa ja Euroopan ihmisoikeussopimuksessa suojattujen perusoikeuksien loukkaamiseen.
- 23 Eurooppalainen pidätysmääräys kuuluu kuitenkin alaan, joka on yhdenmukaistettu kokonaan. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii näin ollen, onko niin, että puitepäätöksen 2002/584 mukaan täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomaisena ei saa kieltäytyä sellaisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta, joka on annettu pienten lasten äidistä, kun äidin luovuttaminen johtaisi ristiriitaan hänellä yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamiseen olevan oikeuden ja myös hänen lastensa edun kanssa. Jos tähän vastataan myöntävästi, se pohtii kyseisen puitepäätöksen yhteensopivuutta perusoikeuskirjan 7 artiklan ja 24 artiklan 3 kohdan kanssa, kun niitä luetaan etenkin Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklan osalta antaman oikeuskäytännön valossa.
- 24 Tässä tilanteessa Corte suprema di cassazione päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:
- ”1) Onko [puitepäätöksen 2002/584] 1 artiklan 2 ja 3 kohtaa sekä 3 ja 4 artiklaa tulkittava siten, että täytäntöönpanevilla oikeusviranomaisilla ei ole oikeutta kieltäytyä alaikäisten lastensa kanssa asuvan äidin luovuttamisesta tai lykätä tämän luovuttamista?
- 2) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, ovatko [puitepäätöksen 2002/584] 1 artiklan 2 ja 3 kohta sekä 3 ja 4 artikla yhteensopivia [perusoikeuskirjan] 7 artiklan ja 24 artiklan 3 kohdan kanssa, kun huomioon otetaan myös Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen [Euroopan ihmisoikeussopimuksen] 8 artiklaa koskeva oikeuskäytäntö ja jäsenvaltioiden yhteinen valtiosääntöperinne, siltä osin kuin niissä velvoitetaan luovuttamaan äiti niin, että siteet hänen kanssaan asuviin alaikäisiin lapsiin katkaistaan lapsen etua huomioon ottamatta?”

Asian käsittelyn vaiheet unionin tuomioistuimessa

- 25 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on pyytänyt tämän ennakkoratkaisupyynnön käsittelemistä unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 105 artiklassa määrättyssä nopeutetussa ennakkoratkaisumenettelyssä.
- 26 Kyseinen tuomioistuin vetoaa siihen, että pääasia vaikuttaa raskaana olevan naisen ja hänen pienen lapsensa, joka asuu hänen kanssaan, perusoikeuksiin ja että nopeutetun menettelyn soveltaminen on tarpeen sen epävarmuuden päättämiseksi, joka vallitsee kyseisen lapsen tulevasta

huoltajuudesta. Esitetyissä kysymyksissä tuodaan esiin myös samoja ongelmia, joista on kyse suuressa määrässä jäsenvaltioiden tuomioistuimissa vireillä olevia asioita ja jotka on käsiteltävä mahdollisimman kiireellisesti.

- 27 Työjärjestyksen 105 artiklan 1 kohdassa määrätään, että unionin tuomioistuimen presidentti voi ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen pyynnöstä tai poikkeuksellisesti omasta aloitteestaan päättää esittelevää tuomaria ja julkisasiamiestä kuultuaan, että ennakkoratkaisupyynnön käsittelyssä nopeutetussa menettelyssä kyseisen työjärjestyksen määräyksistä poiketen, jos asian laatu edellyttää, että asia käsitellään ensi tilassa.
- 28 Tältä osin on muistutettava, että tällainen nopeutettu menettely on menettelyllinen väline, jolla on tarkoitus vastata poikkeuksellisen kiireelliseen tilanteeseen (tuomio 21.12.2021, *Randstad Italia*, C-497/20, EU:C:2021:1037, 37 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 29 Nyt käsiteltävässä asiassa unionin tuomioistuimen presidentti päätti 11.5.2022 esittelevää tuomaria ja julkisasiamiestä kuultuaan hylätä tämän tuomion 25 kohdassa tarkoitettua pyynnön.
- 30 Ennakkoratkaisupyynnöstä näet ilmenee, että GN on vapautettu välittömästi Corte d'appello di Bolognan 15.10.2021 antaman ratkaisun täytäntöönpanemiseksi. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen unionin tuomioistuimelle toimittamat tiedot eivät myöskään osoita, että tämän ennakkoratkaisupyynnön käsittelyn aikana GN:n lasten huoltajuus olisi vaarassa. Mahdollinen epävarmuus siitä, mitä seurauksia pääasian menettelyn päättävällä ratkaisulla on tähän huoltajuuteen, tai se, että on olemassa lukuisia henkilöitä tai oikeudellisia tilanteita, joita esitetyt kysymykset mahdollisesti koskevat, eivät sellaisinaan ole syitä, jotka osoittaisivat poikkeuksellisen kiireen, jollaista nopeutetun menettelyn perusteltavuus edellyttää (ks. vastaavasti tuomio 22.9.2022, Saksan liittotasavalta (*Viranomaisen päätös lykätä siirtopäätöksen täytäntöönpanoa*), C-245/21 ja C-248/21, EU:C:2022:709, 34 kohta ja tuomio 9.11.2023, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* (Vakavan haitan käsite), C-125/22, EU:C:2023:843, 30 kohta).

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

- 31 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee ensimmäisellä kysymyksellään lähinnä, onko puitepäätöksen 2002/584 1 artiklan 2 ja 3 kohtaa, luettuna perusoikeuskirjan 7 artiklan sekä 24 artiklan 2 ja 3 kohdan valossa, tulkittava siten, että se estää täytäntöönpanosta vastaavaa oikeusviranomaista kieltäytymästä sellaisen henkilön luovuttamisesta, josta on annettu eurooppalainen pidätysmääräys, sillä perusteella, että kyseinen henkilö on hänen kanssaan asuvien pienten lasten äiti.
- 32 Kyseisen tuomioistuimen toteamusten perusteella tämän ensimmäisen kysymyksen on ymmärrettävä perustuvan lähtökohtaan, jonka mukaan pääasiassa eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena olevalla henkilöllä on kaksi pientä lasta, jotka asuvat hänen kanssaan ja joiden edun mukaista on ylläpitää edelleen henkilökohtaisia suhteita ja suoria yhteyksiä äitiinsä säännöllisesti. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii tässä yhteydessä, voiko se puitepäätöksen 2002/584 1 artiklan 3 kohdan, luettuna yhdessä perusoikeuskirjan 7 artiklan sekä 24 artiklan 2 ja 3 kohdan kanssa, nojalla kieltäytyä panemasta kyseistä pidätysmääräystä täytäntöön sillä perusteella, että kyseisen henkilön luovuttaminen saattaisi viedä häneltä mahdollisuuden ylläpitää tällaisia suhteita ja yhteyksiä lapsiinsa.

- 33 Aluksi on muistutettava, että jäsenvaltioiden välisen keskinäisen luottamuksen periaatteella ja vastavuoroisen tunnustamisen periaatteella, joka puolestaan perustuu jäsenvaltioiden keskinäiseen luottamukseen, on unionin oikeudessa perustavanlaatuinen merkitys, koska niiden avulla voidaan luoda alue, jolla ei ole sisäisiä rajoja, ja pitää sitä yllä. Juuri keskinäisen luottamuksen periaate edellyttää etenkin vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta sitä, että kukin jäsenvaltio katsoo – jollei kyse ole poikkeuksellisista olosuhteista –, että kaikki muut jäsenvaltiot noudattavat unionin oikeutta ja aivan erityisesti unionin oikeudessa tunnustettuja perusoikeuksia (tuomio 22.2.2022, Openbaar Ministerie (Laillisesti perustettu tuomioistuin pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa), C-562/21 PPU ja C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, 40 kohta ja tuomio 31.1.2023, Puig Gordi ym., C-158/21, EU:C:2023:57, 93 kohta).
- 34 Kun jäsenvaltiot soveltavat unionin oikeutta, niiden on siis oletettava, että muut jäsenvaltiot noudattavat perusoikeuksia, siten, että ne eivät voi vaatia toiselta jäsenvaltiolta perusoikeuksille annettavaa korkeampaa kansallisen suojan tasoa kuin mitä unionin oikeudessa annetaan eivätkä poikkeuksellisia tapauksia lukuun ottamatta tarkastaa, onko kyseinen toinen jäsenvaltio tosiasiaassa kunnioittanut tietyssä konkreettisessa tapauksessa Euroopan unionin takaamia perusoikeuksia (lausunto 2/13 (Unionin liittyminen Euroopan ihmisoikeussopimukseen), 18.12.2014, EU:C:2014:2454, 192 kohta ja tuomio 31.1.2023, Puig Gordi ym., C-158/21, EU:C:2023:57, 94 kohta).
- 35 Puitepäätöksellä 2002/584 pyritään tässä yhteydessä helpottamaan ja nopeuttamaan oikeudellista yhteistyötä ottamalla käyttöön yksinkertaistettu ja tehokas järjestelmä rikoslain rikkomisesta tuomittujen tai epäiltyjen henkilöiden luovuttamiseksi, jotta voitaisiin myötävaikuttaa sellaisen unionille asetetun tavoitteen toteutumiseen, jonka mukaan siitä tulee vapauten, turvallisuuden ja oikeuteen perustuva alue, sen vankan luottamuksen perusteella, jonka on vallittava jäsenvaltioiden välillä (tuomio 22.2.2022, Openbaar Ministerie (Laillisesti perustettu tuomioistuin pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa), C-562/21 PPU ja C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, 42 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 36 Vastavuoroisen tunnustamisen periaate on, kuten kyseisen puitepäätöksen johdanto-osan kuudennesta perustelukappaleesta ilmenee, rikosasioiden oikeudellisen yhteistyön kulmakivi, ja se ilmaistaan puitepäätöksen 1 artiklan 2 kohdassa, jossa vahvistetaan sääntö, jonka mukaan jäsenvaltioiden on pantava eurooppalainen pidätysmääräys täytäntöön kyseisen periaatteen perusteella ja tämän puitepäätöksen säännösten mukaisesti (tuomio 22.2.2022, Openbaar Ministerie (Laillisesti perustettu tuomioistuin pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa), C-562/21 PPU ja C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, 43 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 37 Tästä seuraa yhtäältä, että täytäntöönpanosta vastaavat oikeusviranomaiset voivat kieltäytyä eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta vain syistä, jotka perustuvat puitepäätökseen 2002/584, sellaisena kuin unionin tuomioistuin on sitä tulkinnut. Toisaalta eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpano on pääsääntö, ja siitä kieltäytyminen katsotaan poikkeukseksi, jota on tulkittava suppeasti (tuomio 18.4.2023, E. D. L. (Eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta kieltäytyminen sairauden perusteella), C-699/21, EU:C:2023:295, 34 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 38 Puitepäätöksessä ei kuitenkaan säädetä, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voisi kieltäytyä eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta pelkästään sillä perusteella, että henkilö, josta tällainen pidätysmääräys on annettu, on hänen kanssaan asuvien pienten lasten äiti. Kun otetaan huomioon vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen taustalla oleva keskinäisen luottamuksen periaate, on näet olemassa oletama, jonka mukaan tällaisten lasten

äidin vankeusolosuhteet ja näistä lapsista huolehtimisen järjestäminen pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa on mukautettu tällaiseen tilanteeseen, olipa kyse sitten vankilaympäristöstä tai vaihtoehtoisista tavoista, joilla äiti voidaan pitää kyseisen jäsenvaltion oikeusviranomaisten tavoitettavissa tai joilla nämä lapset voidaan sijoittaa vankilaympäristön ulkopuolelle.

- 39 Puitepäätöksen 2002/584 1 artiklan 3 kohdasta ilmenee kuitenkin, että puitepäätös ei vaikuta velvoitteeseen kunnioittaa perusoikeuskirjassa taattuja perusoikeuksia.
- 40 Tältä osin on huomautettava, että yhtäältä perusoikeuskirjan 7 artiklassa vahvistetaan jokaisen oikeus siihen, että hänen yksityis- ja perhe-elämänsä kunnioitetaan, ja että toisaalta perusoikeuskirjan 24 artiklan 2 kohdassa määrätään, että kaikissa lasta koskevissa viranomaisten tai yksityisten laitosten toimissa on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu.
- 41 Kuten lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 3 artiklan 1 kappaleesta, johon perusoikeuskirjan 24 artiklan selityksissä nimenomaisesti viitataan, ilmenee, perusoikeuskirjan 24 artikla 2 kohtaa sovelletaan myös pienten lasten äidistä annetun eurooppalaisen pidätysmääräyksen kaltaisiin toimiin, joiden adressaatteina eivät ole nämä lapset mutta joilla on heidän kannaltaan merkittäviä seurauksia (ks. vastaavasti tuomio 11.3.2021, Belgian valtio (Alaikäisen lapsen palauttaminen), C-112/20, EU:C:2021:197, 36 ja 37 kohta).
- 42 Vanhemman ja hänen lapsensa mahdollisuus olla yhdessä on olennainen osa perhe-elämää (tuomio 14.12.2021, Stolichna obshtina, rayon "Pancharevo", C-490/20, EU:C:2021:1008, 61 kohta). Perusoikeuskirjan 24 artiklan 3 kohdan mukaan näet jokaisella lapsella on oikeus ylläpitää henkilökohtaisia suhteita ja suoria yhteyksiä kumpaankin vanhempaansa säännöllisesti, jollei se ole lapsen edun vastaista. Kuten Procuratore generale presso la Corte d'appello di Bologna, Euroopan unionin neuvosto ja Euroopan komissio ovat huomauttaneet, lapsen edun määrittäminen perustuu arviointiin, jossa on otettava huomioon kaikki käsiteltävään asiaan liittyvät seikat (ks. analogisesti tuomio 26.3.2019, SM (Algerialaiseen kafala-järjestelyyn asetettu lapsi), C-129/18, EU:C:2019:248, 73 kohta; tuomio 14.1.2021, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Ilman huoltajaa olevan alaikäisen palauttaminen), C-441/19, EU:C:2021:9, 46 ja 60 kohta sekä tuomio 11.3.2021, Belgian valtio (Alaikäisen vanhemman palauttaminen), C-112/20, EU:C:2021:197, 27 kohta).
- 43 Vaikka kunkin jäsenvaltion on keskinäisen luottamuksen ja vastavuoroisen tunnustamisen periaatteiden, jotka ovat eurooppalaista pidätysmääräystä koskevien järjestelyjen toiminnan taustalla, täysimääräisen soveltamisen turvaamiseksi varmistettava viime kädessä unionin tuomioistuimen valvonnassa, että perusoikeuskirjan 7 artiklassa sekä sen 24 artiklan 2 ja 3 kohdassa taattuihin perusoikeuksiin erottamattomasti liittyviä vaatimuksia noudatetaan, pidättymällä kaikista toimenpiteistä, jotka voivat vaarantaa sen, todellinen vaara siitä, että jos eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena oleva henkilö luovutetaan pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle, hänen ja/tai hänen lastensa näitä perusoikeuksia loukataan, voi kuitenkin antaa täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle mahdollisuuden jättää poikkeuksellisesti ryhtymättä toimenpiteisiin kyseisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen johdosta puitepäätöksen 2002/584 1 artiklan 3 kohdan nojalla (ks. vastaavasti tuomio 22.2.2022, Openbaar Ministerie (Laillisesti perustettu tuomioistuin pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa), C-562/21 PPU ja C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, 46 kohta ja tuomio 31.1.2023, Puig Gordi ym., C-158/21, EU:C:2023:57, 72 ja 96 kohta).

- 44 Tältä osin on korostettava, että täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on arvioitava tämän tuomion edeltävässä kohdassa tarkoitettua vaaraa ottamalla huomioon unionin oikeudessa taattu perusoikeuksien suojan taso (ks. vastaavasti tuomio 5.4.2016, Aranyosi ja Căldăraru, C-404/15 ja C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 88 kohta). Sen perusteella, ettei kyseinen viranomainen ole varma siitä, vallitseeko pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa sellaiset olosuhteet, joita voidaan verrata täytäntöönpanojäsenvaltiossa vallitseviin olosuhteisiin pienten lasten äitien vankeuden ja näistä lapsista huolehtimisen osalta, ei siis voida katsoa, että kyseinen vaara on näytetty toteen.
- 45 Kun täytäntöönpanosta vastaavalla oikeusviranomaisella, jonka on päätettävä eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena olevan henkilön luovuttamisesta, on tiedossaan seikkoja, jotka näyttävät osoittavan, että tällainen vaara on olemassa joko pienten lasten äitien vankeusolosuhteisiin tai näistä lapsista huolehtimisen olosuhteisiin pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa liittyvien rakenteellisten tai yleisten puutteiden vuoksi taikka sellaisten näitä olosuhteita koskevien puutteiden vuoksi, jotka vaikuttavat erityisesti johonkin objektiivisesti yksilöitävissä olevaan henkilöryhmään, kuten vammaisiin lapsiin, kyseisen viranomaisen on sitä vastoin tarkastettava konkreettisesti ja täsmällisesti, onko olemassa painavia perusteita uskoa, että asianomaiset henkilöt altistuvat tälle vaaralle tällaisten olosuhteiden vuoksi.
- 46 Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on siis arvioitava perusoikeuskirjan 7 artiklassa sekä 24 artiklan 2 ja 3 kohdassa taattujen perusoikeuksien loukkaamisen vaaran todellisuutta kaksivaiheisessa tutkinnassa, joka edellyttää eri perusteiden nojalla tehtävää arviointia, joten näitä vaiheita ei voida sekoittaa toisiinsa ja ne on suoritettava peräkkäin (ks. vastaavasti tuomio 31.1.2023, Puig Gordi ym., C-158/21, EU:C:2023:57, 101, 109 ja 110 kohta).
- 47 Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on tässä tarkoituksessa selvitettävä ensimmäisessä vaiheessa, onko olemassa sellaisia objektiivisia, luotettavia, tarkkoja ja asianmukaisesti päivitettyjä tietoja, jotka osoittavat, että pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa on olemassa todellinen vaara siitä, että näitä perusoikeuksia loukataan tämän tuomion 45 kohdassa mainittujen kaltaisten puutteiden vuoksi. Nämä tiedot voivat perustua muun muassa kansainvälisiin tuomioistuinratkaisuihin, Euroopan neuvoston elinten laatimiin tai Yhdistyneiden kansakuntien järjestelmään kuuluviin päätöksiin, kertomuksiin ja muihin asiakirjoihin taikka tietoihin, jotka saadaan Euroopan unionin perusoikeusviraston (FRA) tietokannasta, joka koskee vankeusolosuhteita unionissa (Criminal Detention Database) (ks. vastaavasti tuomio 5.4.2016, Aranyosi ja Căldăraru, C-404/15 ja C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 89 kohta ja tuomio 31.1.2023, Puig Gordi ym., C-158/21, EU:C:2023:57, 102 kohta).
- 48 Tutkinnan toisessa vaiheessa täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on arvioitava konkreettisesti ja tarkasti, missä määrin tämän tuomion edellä olevassa kohdassa tarkoitettun tutkinnan ensimmäisessä vaiheessa havaituilla puutteilla voi olla vaikutusta eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena olevan henkilön vankeusolosuhteisiin tai hänen lapsistaan huolehtimiseen liittyviin olosuhteisiin ja onko, kun otetaan huomioon heidän henkilökohtainen tilanteensa, painavia perusteita uskoa, että kyseinen henkilö tai hänen lapsensa altistuvat todelliselle vaaralle siitä, että mainittuja perusoikeuksia loukataan (ks. vastaavasti tuomio 5.4.2016, Aranyosi ja Căldăraru, C-404/15 ja C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 94 kohta ja tuomio 31.1.2023, Puig Gordi ym., C-158/21, EU:C:2023:57, 106 kohta).
- 49 Jos täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen katsoo, ettei sillä ole tiedossaan kaikkia niitä seikkoja, jotka ovat tarpeen päätöksen tekemiseksi asianomaisen henkilön luovuttamisesta, sen on tätä varten pyydettävä puitepäätöksen 2002/584 15 artiklan 2 kohdan mukaisesti

- pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeusviranomaista toimittamaan kiireellisesti kaikki tarpeellisiksi katsomansa lisätiedot niistä olosuhteista, joissa kyseistä henkilöä aiotaan pitää vangittuna ja joissa hänen lapsistaan huolehtiminen aiotaan järjestää tässä jäsenvaltiossa (ks. vastaavasti tuomio 5.4.2016, Aranyosi ja Căldăraru, C-404/15 ja C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 95 kohta).
- 50 Tältä osin on korostettava, että tiedot, jotka täytäntöönpanosta vastaavalla oikeusviranomaisella on oikeus pyytää, voivat koskea sen tutkinnan, joka kyseisen viranomaisen on suoritettava tämän tuomion 46 kohdan mukaisesti, sekä ensimmäistä että toista vaihetta. Kyseinen viranomainen ei kuitenkaan voi pyytää pidätysmääräyksen antaneelta oikeusviranomaiselta tietoja, jotka koskevat yksinomaan kyseisen tutkinnan toista vaihetta, jos sen mukaan ei ole osoitettu, että on olemassa rakenteellisia tai yleisiä puutteita taikka sellaisia tämän tuomion 45 kohdassa tarkoitettua kaltaisia puutteita, jotka vaikuttavat johonkin objektiivisesti yksilöitävissä olevaan henkilöryhmään, johon asianomainen henkilö tai hänen lapsensa kuuluvat (ks. vastaavasti tuomio 31.1.2023, Puig Gordi ym., C-158/21, EU:C:2023:57, 135 kohta).
- 51 Puitepäätöksen 2002/584 15 artiklan 2 kohdan mukaan täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi asettaa pidätysmääräyksen antaneelta jäsenvaltiolta pyydettyjen lisätietojen saamiselle määräajan. Tämä määräaika on mukautettava kyseessä olevaan tapaukseen, jotta viimeksi mainitulle viranomaiselle jää riittävästi aikaa kerätä nämä tiedot turvautumalla tätä varten tarvittaessa pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion keskusviranomaisen tai yhden niistä apuun puitepäätöksen 7 artiklassa tarkoitettulla tavalla. Puitepäätöksen 15 artiklan 2 kohdan mukaan tässä määräajassa pitää kuitenkin ottaa huomioon tarve noudattaa puitepäätöksen 17 artiklassa vahvistettuja määräaikoja (tuomio 5.4.2016, Aranyosi ja Căldăraru, C-404/15 ja C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 97 kohta).
- 52 Pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen on puolestaan toimitettava täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle pyydetty lisätiedot, koska muuten se loukkaa vilpittömän yhteistyön periaatetta (ks. vastaavasti tuomio 5.4.2016, Aranyosi ja Căldăraru, C-404/15 ja C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 97 kohta ja tuomio 25.7.2018, Generalstaatsanwaltschaft (Vankeusolosuhteet Unkarissa), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, 64 kohta).
- 53 Erityisesti sen varmistamiseksi, ettei eurooppalaisen pidätysmääräyksen toiminta halvaannu, pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta vastaavien oikeusviranomaisten ja pidätysmääräyksen antaneiden oikeusviranomaisten välisen kanssakäymisen pitää näet sujua SEU 4 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa määrätyn vilpittömän yhteistyötä koskevan velvollisuuden mukaisesti (tuomio 25.7.2018, Generalstaatsanwaltschaft (Vankeusolosuhteet Unkarissa), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, 104 kohta ja tuomio 31.1.2023, Puig Gordi ym., C-158/21, EU:C:2023:57, 131 kohta).
- 54 Jos pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen ei vastaa tyydyttävästi täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen esittämään lisätietopyyntöön, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen olisi tällöin arvioitava kaikkia sen tiedossa olevia seikkoja kokonaisuutena kummassakin tämän tuomion 47 ja 48 mieleen palautetuissa kahdessa vaiheessa (ks. vastaavasti tuomio 25.7.2018, Generalstaatsanwaltschaft (Vankeusolosuhteet Unkarissa), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, 114 kohta).
- 55 Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on yksinomaan silloin, kun se katsoo kaikkien tiedossaan olevien seikkojen nojalla – mukaan lukien sen nojalla, ettei pidätysmääräyksen antanut viranomainen ole mahdollisesti antanut takeita –, että yhtäältä pidätysmääräyksen

antaneessa jäsenvaltiossa on olemassa tämän tuomion 45 kohdassa tarkoitetun kaltaisia puutteita ja että toisaalta on olemassa painavia perusteita uskoa, että asianomainen henkilö ja/tai hänen lapsensa altistuvat todelliselle vaaralle siitä, että perusoikeuskirjan 7 artiklassa sekä 24 artiklan 2 ja 3 kohdassa taattuja perusoikeuksia loukataan, kun otetaan huomioon heidän henkilökohtainen tilanteensa, jätettävä ryhtymästä toimenpiteisiin kyseisestä henkilöstä annetun eurooppalaisen pidätysmääräyksen johdosta puitepäätöksen 2002/584 1 artiklan 3 kohdan nojalla. Muussa tapauksessa sen on pantava eurooppalainen pidätysmääräys täytäntöön puitepäätöksen 1 artiklan 2 kohdassa vahvistetun velvollisuuden mukaisesti.

- 56 Lopuksi on korostettava ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen ensimmäisessä kysymyksessään mainitseman luovuttamisen lykkäämisen mahdollisuuden osalta, että vaikka puitepäätöksen 2002/584 23 artiklan 4 kohdan nojalla on mahdollista lykätä eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena olevan henkilön luovuttamista, tätä mahdollisuutta voidaan käyttää vain poikkeuksellisesti, tilapäisesti ja vakavista humanitaarisista syistä. Kun otetaan huomioon kyseisen säännöksen sanamuoto ja puitepäätöksen 23 artiklan yleinen rakenne, täytäntöönpanoa ei myöskään ole mahdollista lykätä huomattavan pitkäksi ajaksi (ks. vastaavasti tuomio 18.4.2023, E. D. L. (Eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta kieltäytyminen sairauden perusteella), C-699/21, EU:C:2023:295, 51 kohta).
- 57 Kaikista edellä esitetyistä syistä ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että puitepäätöksen 2002/584 1 artiklan 2 ja 3 kohtaa, luettuna perusoikeuskirjan 7 artiklan sekä 24 artiklan 2 ja 3 kohdan valossa, on tulkittava siten, että se estää täytäntöönpanosta vastaavaa oikeusviranomaista kieltäytymästä sellaisen henkilön luovuttamisesta, josta on annettu eurooppalainen pidätysmääräys, sillä perusteella, että kyseinen henkilö on hänen kanssaan asuvien pienten lasten äiti, jollei ensinnäkin kyseisellä viranomaisella ole tiedossaan seikkoja, jotka osoittavat, että on olemassa todellinen vaara siitä, että kyseisen henkilön perusoikeuskirjan 7 artiklassa taattua oikeutta yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamiseen ja hänen lastensa etua, sellaisena kuin sitä suojataan perusoikeuskirjan 24 artiklan 2 ja 3 kohdassa, loukataan sellaisten rakenteellisten tai yleisten puutteiden vuoksi, jotka koskevat pienten lasten äitien vankeusolosuhteita ja näistä lapsista huolehtimiseen liittyviä olosuhteita pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa, ja jollei toiseksi ole olemassa painavia perusteita uskoa, että asianomaiset henkilöt altistuvat kyseiselle vaaralle tällaisten olosuhteiden vuoksi, kun otetaan huomioon heidän henkilökohtainen tilanteensa.

Toinen kysymys

- 58 Kun otetaan huomioon ensimmäiseen kysymykseen annettu vastaus, toiseen kysymykseen ei ole tarpeen vastata.

Oikeudenkäyntikulut

- 59 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS, sellaisena kuin se on muutettuna 26.2.2009 tehdyllä neuvoston puitepäätöksellä 2009/299/YOS, 1 artiklan 2 ja 3 kohtaa, luettuna Euroopan unionin perusoikeuskirjan 7 artiklan sekä 24 artiklan 2 ja 3 kohdan valossa,

on tulkittava siten, että

se estää täytäntöönpanosta vastaavaa oikeusviranomaista kieltäytymästä sellaisen henkilön luovuttamisesta, josta on annettu eurooppalainen pidätysmääräys, sillä perusteella, että kyseinen henkilö on hänen kanssaan asuvien pienten lasten äiti, jollei ensinnäkin kyseisellä viranomaisella ole tiedossaan seikkoja, jotka osoittavat, että on olemassa todellinen vaara siitä, että kyseisen henkilön perusoikeuskirjan 7 artiklassa taattua oikeutta yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamiseen ja hänen lastensa etua, sellaisena kuin sitä suojataan perusoikeuskirjan 24 artiklan 2 ja 3 kohdassa, loukataan sellaisten rakenteellisten tai yleisten puutteiden vuoksi, jotka koskevat pienten lasten äitien vankeusolosuhteita ja näistä lapsista huolehtimiseen liittyviä olosuhteita pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa, ja jollei toiseksi ole olemassa painavia perusteita uskoa, että asianomaiset henkilöt altistuvat kyseiselle vaaralle tällaisten olosuhteiden vuoksi, kun otetaan huomioon heidän henkilökohtainen tilanteensa.

Allekirjoitukset